

Rīgā, 2026. gada 27. septembrī.
Nr. 3.4./2026-90

Valsts kancelejai
nvo@mk.gov.lv

Pieteikums Memoranda padomes locekļa kandidātam

Biedrība “Sabiedrība par atklātību – Delna” (Delna) izvirza Memoranda padomes locekles kandidatūru – Delnas valdes locekli Agniju Biruli.

Biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” darbības jomas

Delna ir starptautiskās pretkorupcijas organizācijas *Transparency International* (TI) nodaļa Latvijā, kas darbojas kopš 1998. gada 27. augusta. Delna ir Latvijas vadošā nevalstiskā organizācija pretkorupcijas jomā un tās mērķis ir veidot atklātu, taisnīgu un demokrātisku sabiedrību, kas ir brīva no korupcijas politikā, valsts un privātajā sektorā, kā arī personu savstarpējās attiecībās. Delnas darba pamatā ir atklāta interešu pārstāvība un sadarbība ar kompetentajām iestādēm nacionālajā un pašvaldību līmenī, starptautiskajām organizācijām, kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijām, iedzīvotājiem un medijiem. Delna piedalās likumprojektu un politikas dokumentu nacionālā līmenī izstrādē, ierosina grozījumus normatīvajos aktos, ir pārstāvēta Saeimas komisijās, Ministru kabinetā, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Sabiedriski konsultatīvajā padomē.

Saskaņā ar Delnas stratēģiju 2026-2030 biedrība strādā pie šādu mērķu sasniegšanas:

- **Atklātāka, atbildīgāka un iekļaujošāka politika.** Tas nozīmē pieņemt un ieviest tādu normatīvo regulējumu un politiku, kas veicina labu pārvaldību, godprātību, atklātību un ētisku rīcību.
- **Publisko resursu pārvaldība kopējam labumam.** Tas nozīmē sekot līdzi publiskās naudas izlietojumam, sekmēt sabiedriskās uzraudzības un integritātes pakta metodes iedzīvināšanu publiskajos iepirkumos, veicināt sadarbību starp uzraudzības un tiesībsargājošajām iestādēm, lai efektīvāk atklātu un novērstu negodprātības riskus.
- **Pilsoniskā līdzdalība, atbildība un biznesa godprātība.** Tas ietver pilsoniskās līdzdalības un atbildības veicināšanu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanā, Trauksmes celšanas likuma un kultūras iedzīvināšanu publiskajā un privātajā sektorā, godprātības veicināšanu uzņēmējdarbībā.

- **Iedzīvotājiem tuvākas pašvaldības.** Pašvaldības ir iedzīvotājiem tuvākās publiskās personas. Lai veicinātu iedzīvotāju uzticēšanos pašvaldībām un pilsonisko iesaisti pašvaldību darbībā, ir jāveicina pašvaldību atklātība un informācijas publicēšanas kultūra, kā arī ētikas kodeksu pieņemšana, pārskatīšana un iedzīvināšana pašvaldību iestādēs.
- **Datu pieejamība un efektīvāka tiesībsargājošo iestāžu rīcība.** Tas ietver datu un informācijas, kas ir būtiska korupcijas un negodprātības apkarošanai, apzināšanu un pieejamības nodrošināšanu, ievērojot fizisko personu datu aizsardzības prasības.

A. Birules darbības joma un pieredze

A. Birulei ir vairāk nekā sešu gadu pieredze, aktīvi iesaistoties pilsoniskās sabiedrības stiprināšanas darbā, strādājot Delnā. Kopš 2025. gada aprīļa A. Birule ir Delnas valdes locekle, kas praktiski pilda direktores pienākumus. Pirms tam no 2020. gada novembra A. Birule pildīja interešu pārstāvības un projektu vadītājas pienākumus. Viņas profesionālā darbība ir saistīta ar interešu pārstāvību, politiskā godaprāta stiprināšanu un pilsoniskās līdzdalības veicināšanu, tai skaitā darbu ar jauniešiem pilsoniskās līdzdalības jomā.

Kandidāte ir guvusi pieredzi sabiedrības interešu pārstāvībā, politikas veidošanas procesos un attiecību veidošanā ar valsts pārvaldes institūcijām un nevalstiskajām organizācijām nacionālajā un reģionālajā līmenī, kā arī starptautiski, ieviešot un koordinējot starptautiskus projektus. Esot TI nodaļa Latvijā, Delna katru gadu publicē Latvijas rādītāju TI Korupcijas uztveres indeksā (KUI) kopā ar analīzi un rekomendācijām lēmumu pieņēmējiem, regulāri seko līdzi starptautiskajām rekomendācijām Latvijai (Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD), Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO) ziņojumi, Eiropas Komisijas ikgadējie ziņojumi par tiesiskumu (Rule of Law Report), Eiropabarometra aptaujas u. c.), sniedz lēmumu pieņēmējiem un pilsoniskajai sabiedrībai starptautisko labo praksi, izstrādā pētījumus, ziņojumus, sniedz komentārus medijos un veic skaidrojošo darbu sabiedrībā.

Pēdējo divpadsmit mēnešu laikā A. Birule ir strādājusi ar šādiem jautājumiem:

- Finanšu ministrijas virzītās publisko iepirkumu reformas analīze, sniedzot Delnas ekspertīzi un pārstāvēt sabiedrības intereses jautājumos, kas saistīti ar publisko iepirkumu atklātību, caurskatāmību un sabiedrības uzraudzības iespējām. Delnas dalība nodrošināja iespēju no nevalstiskā sektora perspektīvas izvērtēt plānotās izmaiņas un sniegt priekšlikumus publisko iepirkumu sistēmas pilnveidei.
- Īstenojot ERASMUS+ projektu “Pašvaldība 16+”, veicināja jauniešu pilsonisko līdzdalību un izpratni par pašvaldību darbu, lēmumu pieņemšanas procesiem un iespējām tajos iesaistīties. Projekts tika īstenots piecās pašvaldībās: Rīgā, Krāslavā, Jelgavā, Dienvidkurzemes un Dobeles novadā. Projektā tika izstrādāta simulācijas spēle, kas jauniešiem interaktīvā veidā ļāva iepazīt pašvaldības darbu un apgūt astoņus pilsoniskās līdzdalības mehānismus, kas pieejami iedzīvotājiem no 16 gadu vecuma.

- Sekoja līdzī Interesu pārstāvības atklātības likuma ieviešanai, analizējot ar interešu pārstāvības atklātību saistītos jautājumus, to ietekmi uz sabiedrības līdzdalību un lēmumu pieņemšanas caurskatāmību nacionālā un reģionālā līmenī. Pārstāvēja Delnas pozīciju un aicināja lēmumu pieņēmējus nevilcināties ar likuma ieviešanu un iedzīvināšanu.

A. Birules redzējums par memoranda īstenošanas attīstību un motivācija darbam padomē

Darbojoties Memoranda padomē, vēlas veicināt tādu NVO un valsts pārvaldes sadarbību, kurā pilsoniskās sabiedrības iesaiste lēmumu pieņemšanā ir savlaicīga, jēgpilna un balstīta savstarpējā uzticēšanās. Memoranda padomei būtu jāklūst par telpu, kurā nevalstiskās organizācijas var ne tikai paust savu viedokli, bet arī kopā ar valsts pārvaldi identificēt problēmas, meklēt risinājumus un sekot līdzī tam, kā panāktās vienošanās tiek īstenotas.

Stiprināt pilsoniskās sabiedrības aizsardzības mehānismus un drošu vidi nevalstisko organizāciju darbībai. Demokrātiskā sabiedrībā ir būtiski nodrošināt, lai organizācijas un aktīvie iedzīvotāji varētu brīvi paust viedokli, veikt sabiedrības interešu pārstāvību un sekot līdzī publiskās varas godprātībai. Kopā ar šo ir būtiski arī pārskatīt nevalstiskā sektora finanšu caurskatāmību, ilgtspēju un neatkarību. Stabils un daudzveidīgs finansējums ir būtisks priekšnoteikums tam, lai nevalstiskās organizācijas varētu ilgtermiņā kvalitatīvi pārstāvēt sabiedrības intereses, nodrošināt normatīvajos aktos paredzētās pilsoniskās līdzdalības iespējas un īstenot sabiedrībai nozīmīgas funkcijas.

Līdzās jau minētajam būtiski ir veicināt iedzīvotāju izpratni par pilsoniskās līdzdalības iespējām un stiprināt praktiskās līdzdalības iespējas reģionālā un nacionālā līmenī. Īpaša uzmanība ir jāpievērš jauniešu līdzdalībai, tostarp iespējām, ko paredz Pašvaldību likums jauniešiem no 16 gadu vecuma. Svarīgi ir ne tikai informēt iedzīvotājus par līdzdalības iespējām, bet arī veidot tādas mehānismus, kas ļauj šo līdzdalību īstenot praksē.

A. Birulei ir augsta motivācija piedalīties Memoranda padomes darbā, ņemot vērā pieredzi un ikdienas darbību līdzī šim, pārzinot dažādu NVO pieredzi, darbības jomas un principus. Motivāciju pavada vēlme veicināt Memoranda padomes atpazīstamību un izglītēt par tās darbības mērķiem.

Ar cieņu

Agnija Birule

Biedrības "Sabiedrība par atklātību – Delna" direktores vietniece

**Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.*